

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 71 Vtrum sacramenta veteris legis gratiam causarent ex opere operato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

comparat ministrum bonum, vel malum sigillo ferreo, vel aureo, quod æqualem facit effectum. Merita igitur parentum, & ministrorum, possunt quidem de congruo impetrare baptizato adulto auxilia efficacia, ad hoc, vt baptizetur cum maiori dispositione, & sic recipiat maiorem gratiam, sed non possunt de lege ordinaria obtinere, vt licet baptizetur cum æquali dispositione, recipiat maiorem gratiam. Tertio homines fuerunt instituti ad implendas sedes Angelorum, qui peccauerunt, sed non fuerunt instituti ad implendas illas solas sedes. Patet. Nam Christus, & beata Virgo obtineant sedem, & gradum beatitudinis, quem nullus Angelus obtinuit. Homines igitur ita implebunt sedes Angelorum, vt aliqui, puta Christus, & beata Virgo sint habituri sedes superiores, aliqui, hoc est qui baptizati moriuntur ante vltimum rationis, sint habituri sedes inferiores, & inter se æquales.

9. Ad do sacramenta magis dispositis conferre maiorem gratiam sanctificantem, non solum ex opere operantis, sed etiam ex opere operato, ita vt qui ex. gr. suscipiant baptismum cum dispositione vt vnum, vltra gratiam ex opere operantis accipiat vnum gradum gratiæ, qui suscipit cum dispositione vt duo, vltra gratiam ex opere operantis accipiat duos gradus gratiæ. Ratio est, quia ex dictis causa in subiecto magis disposito producit maiorem effectum.

10. Ad 1. patet ex dictis.

11. Ad 2. concedo antecedens, & distinguo consequens: ergo baptismus in dispositis æqualiter confert effectum formaliter inæqualem remissionis peccatorum, nego; materialiter solum inæqualem, concedo. Effectus baptismi est remittere omnia peccata; sed baptismus tum habenti plura, tum habenti pauciora peccata, remittit omnia peccata: ergo confert effectum remissionis peccatorum formaliter æqualem, ac materialiter solum inæqualem.

12. Ad 3. Salus corporalis est effectus baptismi solum per accidens, cum baptismus sit institutus ad conferendam salutem spirituale, non autem corporalem: effectum autem per accidens sacramentum causat in vno, & non in alio extraordinariè solum, & prout Deus voluerit.

QVÆSTIO LXXI.

Virum sacramenta veteris legis gratiam causarent ex opere operato?

1. Videntur causasse, primo quia ideo sacramenta noua causant gratiam ex opere operato, quia per illa applicatur passio Christi præterita; sed per sacramenta vetera applicabatur passio Christi futura: ergo &c.

2. Secundo per sacramenta vetera homi-

nes sanctificabantur, ideoque Leuit. 8. dicitur: *cumque sanctificasset Aaron, & filios eius; sed sanctificatio non fit, nisi per gratiam;* ergo &c.

3. Tertio plura vetera sacrificia, & sacramenta habebant annexas promissiones de remissione peccatorum, quæ promissiones leguntur Leuit. 4. 5. & 6. ac proinde remittebant peccata; sed peccata non remittuntur, nisi per gratiam: ergo conferebant gratiam.

4. Quarto, vt arguit Calvinus lib. 4. institut. cap. 14. §. 23. 1. ad Corinth. 10. Apostolus loquens de manna, & de aqua scaturiente ex petra, dicit, quod Iudæi eandem escam spirituales manducauerunt, & eundem potum spirituales biberunt; sed manna, & aqua non fuissent idem cibus, & potus spiritualis cum nostra Eucharistia, si non contulissent eundem effectum spirituales gratiæ: ergo &c.

5. Respondeo duas esse sententias extremè contrarias. Prima Magistri in 4. distinct. 1. qui videtur docere sacramenta vetera neque ex opere operantis iustificasse, & contulisse gratiam, etiam si in fide, & charitate susciperentur, quia data erant, vt essent oneri populo duræ cervicis, non autem vt iustificarent.

6. Secunda quorundam antiquorum, quos refert Suarius disput. 10. sect. 3. docet sacramenta vetera contulisse gratiam, non solum ex opere operantis, sed etiam ex opere operato.

7. Dicendum cum tertia, & communi sententia S. Thomæ hoc art. 6. Suarij de Sacramentis, disput. 10. sect. 3. Vasquez 1. 2. disput. 184. Bellarmini lib. 2. de Sacramentis, cap. 13. & aliorum: sacramenta Mosaica conferebant, vel augebant gratiam solum ex opere operantis, non autem ex opere operato, excepta circumcisione, de qua agam quæstione sequenti.

8. Probatum prima pars, quod nimirum sacramenta vetera conferebant gratiam ex opere operantis. Nam omnia opera bona iustorum facta ex fide, non solum in lege mosaica, sed etiam in lege naturæ erant de condigno meritoria augmenti gratiæ, & iustificationis, ideoque ad Rom. 2. dicitur, *Factores legis iustificabuntur,* & Iacobi 2. *Abraham pater noster non ne ex operibus iustificatus est?* quod intelligitur de operibus factis ex fide, & dilectione; sed susceptio sacramentorum veterum à Deo institutorum erat opus bonum spectans ad religionem, & obedientiam; ergo &c. Licet igitur sacramenta vetera non fuissent data, vt iustificarent ex opere operato, tamen fuerunt data, vt iustificarent ex opere operantis, sicut alia opera bona.

9. Probatum secunda pars, quod nimirum non iustificarent ex opere operato, primo afferendo ex S. Thomæ hoc art. 6. quæst. 62. rationem congruentiæ, propter quam Deus voluit, vt ante aduentum Christi homines iustificarentur per solam fidem, non autem

per

per sacramenta ex opere operato, post aduentum Christi iustificarentur per sacramenta ex opere operato. Christus enim præsens debet iustificare eo modo, quo operantur res præsentis, Christus futurus debuit iustificare eo modo, quo operantur res futuræ; sed res præsentis possunt operari physicè etiam per res externas, quibus vtuntur vt instrumentis, res autem futuræ saltem connaturaliter non possunt operari, nisi in quantum sunt intentionaliter præsentis in aliquo actu anime, eo pacto, quo finis mouet, in quantum est in cognitione; ergo Christus præsens debuit nos iustificare physicè per sacramenta, quibus communicet virtutem instrumentalem causandi gratiam; Christus autem futurus debuit in lege veteri iustificare per fidem, in qua erat intentionaliter præsens: Sacramenta autem vetera erant solum protestationes fidei, qua credebatur in Christum venturum.

10. Probatur secundo ex Scriptura. Nam Apostolus sacramenta vetera vocat infirma, egena, & inutilia, dicens ad Galat. 4. *Quomodo conuertimini iterum ad infirma elementa?* Ad hebræos 7. *Reprobatio fit præcedentis mandati propter infirmitatem eius, & inutilitatem;* sed si contulissent gratiam ex opere operato, non fuissent egena, infirma, & inutilia; ergo &c.

11. Tertio probatur; nam hæc est differentia legis veteris, & nouæ, quod lex noua potest iustificare, vetus non poterat, ideoque Io. 1. dicitur: *Lex per Moysen data est, gratia, & veritas per Iesum Christum facta est;* Ad Galat. 3. *In lege nemo iustificatur apud Deum,* & paulo post: *si data esset lex, que posset iustificare, verè ex lege esset iustitia.* Ad hebr. 10. *Vmbra habens lex futurorum, non ipsam imaginem verum;* sed si sacramenta vetera habuissent vim conferendi gratiam iustificantem ex opere operato, lex mosaïca potuisset iustificare per sua sacramenta; ergo &c.

12. Quarto probatur: nam vt sacramenta possint iustificare, debent habere annexam promissionem gratiæ, & remissionis peccatorum; sed sola sacramenta noua habent annexam hanc promissionem, ideoque ad hebræos 10. de Christo dicitur. *Melius sortitus est ministerium, & melioris mandati mediator est, quod in melioribus promissionibus firmatum est, & paulo post explicans, quæ sint illæ meliores promissiones, affert illud Ieremiæ 31. propitius ero iniquitatibus eorum:* ergo &c.

13. Quinto probatur ex Florentino instructione ad Armenos, vbi loquens de differentia sacramentorum veterum à nouis dicit. *illa enim non causabant gratiam, sed eam solum per passionem Christi dandam esse figurabant; hæc verò nostra, & continent gratiam, & ipsam dignè suscipientibus conferunt:* ergo &c.

14. Infertur primo præcipuam differentiam sacramentorum veterum à nouis consistere in hoc, quod non vetera, sed noua habuerint virtutem causandi gratiam ex opere operato, Hanc differentiam negant tum

hæretici, dum deprimunt sacramenta noua, ac dicunt illa non causare gratiam ex opere operato, tum illi Scholastici, qui extollentes sacramenta vetera, dixerunt etiam illa causare gratiam ex opere operato.

15. Infertur secundo alias etiam dari differentias sacramentorum nouorum à veteribus, quas affert Augustinus epist. 118. ad Leonarium, lib. 3. de doctrina christiana, cap. 19. lib. 19. contra Faustum, cap. 13. & in psal. 73. Prima est, quod sunt alij ritus. Secunda, quod sacramenta noua sunt pauciora. Tertia, quod noua sunt faciliora, eo pacto, quo heptismus est facilior circumcissione. Quarta, quod noua sunt nobiliora etiam ratione authoris, cum sint instituta à Christo. Quinta, quod vetera fuerunt figura nouorum. Sexta, quod vetera debebant durare solum vsque ad aduentum Messie, noua debent durare vsque ad finem mundi.

16. Ad 1. concedo maiorem, & maiorem, & nego consequentiam. Disparitas est, quia Christus præsens debet operari physice ad nos iustificandos per res exteriores, Christus futurus debuit solum operari intentionaliter, in quantum existebat in actibus fidei, vt explicatum est.

17. Ad 2. distingo maiorem: homines per sacramenta vetera sanctificabantur legaliter, & figuratiuè, concedo: sanctitate vera, nego; distingo eodem pacto minorem: & nego consequentiam.

18. Ad 3. Respondeo eodem pacto sacramenta vetera habuisse annexas promissiones de remissione legali, & figuratiua peccatorum, non de remissione vera.

19. Sed quæres, quid esset sanctificatio legalis, & figuratiua, quid remissio legalis, quid peccatum legale?

Respondeo, quod ex dictis quæst. 43. lect. illud dicitur sanctificari, & consecrari, quod redditur aptum ad cultum Dei in suo genere; sed homo eleuatus debet colere Deum per actus fidei, spei, & charitatis: ergo vera sanctificatio hominis eleuati consistit in gratia, quæ est radix habituum fidei, spei, charitatis, & virtutum moralium, & hanc sanctitatem veram, hoc est gratiam conferunt sacramenta noua, vetera non conferebant. Iam Deus in lege veteri voluit etiam coli à populo Iudaico cultu externo, & quibusdam externis ceremonijs figuratiuis cultus interni, & instituit quædam sacramenta, quibus danda redderentur apti ad talem externum cultum Deo præstandum; puta instituit circumcissionem, sine qua censentur inepti ad colendum Deum per sacrificia mosaïca, & per alia ceremonias, ideoque si incircumcisus voluisset colere Deum per illas ceremonias, peccasset peccato sacrilegij. Hæc aptitudo ad colendum Deum per ceremonias legales est sanctitas legalis, & figuratiua, & conferebatur per sacramenta vetera. Proportionaliter peccatum legale, & immunditia legalis dicitur

